

TATA INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES
SION-TROMBAY ROAD
DEONAR
POST BOX NO. 8313
BOMBAY-400 088

Book Reviews

**PLEADERS AND PROTESTERS: The Future of Citizens' Organizations
In Israel, *Eliezer D. Jaffe*, Published in Jerusalem by Eliezer D. Jaffe,
1983, 36 pp.**

This book is written, not primarily with an academic purpose in mind, but with the idea of encouraging a collective effort by the American Jews and Israelis in building a better Israel. It is in this context that this book examines current trends in the different forms of citizen involvement in Israel, explicating the role of one such grass-roots organisation, and then draws out implications for the Israelis and the Diaspora Jews.

The author explains that the two milestones of citizen involvement in the early 1970's were the appearance of the Israeli Black Panther movement in 1971 and the mass demonstrations led by Motti Ashkenazi after the Yom Kippur War of 1973. Both events highlighted the power of the citizens to influence social policies and the political system. In the background of these events, a greater number of Israelis have been seeking to involve themselves in national or local affairs.

In this context, the author elucidates three approaches to social change in Israel: social action, community organisation, and volunteering. The following is the crux of the author's explanation of the social action approach:

Organised assaults on public opinion are the hallmark of most social action groups; dedicated personal involvement, without professional middlemen is their driving force. Methods range from passive non-participation; hunger strikes and sit-ins to violence and clashes with law

enforcement or other government agencies . . . Most of them will employ disruptive tactics and purposely escalate protests into confrontations (P: 3).

In explicating community organisation as an approach to the involvement of citizens, the author refers to paid professionals in Israel, most of whom are paid civil service professionals of the government working on behalf of client groups. Hence, they are constantly beset by conflicting loyalties: to their clients, their municipal employers and the mayor. Independent community organisation, funded voluntarily, has been perceived as a serious threat to the status quo. The latest efforts of the government have been towards separating community organisers from advocacy and social action functions.

In examining volunteerism in Israel, the author states that it has been considered as a more acceptable form of citizen participation than social activism and community organisation, and hence, has always attracted a large number of Israelis. Volunteers are generally recruited by government officials and constitute non-professional manpower for ongoing national and municipal programmes in such areas as social services, education, health care and defense.

The author gives us an interesting forecast of the expected trends in the eighties if one has to go by past indications in Israel:

Client groups have been getting more involved in the struggle for resources; social action has become more political and has increasingly relied on confrontation techniques; antagonism between grass-roots groups and government is on the increase; and volunteering in the accustomed forms has encountered some hard sledding (p. 9).

The author predicts that citizens will take up grass-roots activism in growing numbers. Within the context of the growing social, economic, and environmental problems, action towards change must necessitate more militance. In the light of increased activity of citizen involvement in the problem affairs of Israel, the author feels that

the social work profession clearly is not a major partner in citizens' social action programs now, and probably never will be. It is not committed to altering political and social institutions, for all that some of its members are reformers or radicals. In Israel, schools of social work do not offer instruction in social action skills and methods (where do they?) and when they profess to encourage student involvement in social-action programs it is mostly window-dressing. Teaching such skills would be difficult at best, because there is no coherent body of knowledge about the subject; it would bring no academic kudos, and its net effort might merely be to turn social workers into perennial caretakers of client groups. Most important, the school that undertakes

to train future public servants in this explosive subject would probably bring political or economic sanctions, possibly lethal ones, upon itself and career retaliation upon the teachers (p. 13).

This trend is not exceptional to Israel. It is an interesting comment that describes the thrust of professional social work, perhaps anywhere. This is definitely so in the Indian context where the profession is linked to the system that sanctions its maintenance through grant-in-aid. There are possibly more underlying reasons that could be examined to explain the role that professional social work currently plays in a society, but this is outside the scope of the book.

The second part of the book describes the existence of one grass-roots organisation called 'Zahavi', a Hebrew acronym for 'Association for Rights of Families Blessed with Children'. The author himself is a co-founder member of the association.

This organisation was established on April 17, 1972. It is basically a welfare-rights organisation which aims to develop a positive public status for large families and assures them with a network of services such that they are reorganised in their own right. It seeks to stress the importance of big families to replace the six million Jews exterminated by the Nazis.

The author gives a brief account of the origins, development and the focus of work of this organisation. Inasmuch as the author is a co-founder of this organisation, we get a first-hand account of the thrust, the role, the activities, the problems that the organisation has had to deal with, and the issues with which it has yet to grapple. The author feels that, with adequate funding and full-time manpower, it could become one of the most significant citizens' rights and self-help groups in Israel. This organisation is also open to the Arabs in Israel. Its vision is to make this an international organisation.

Nevertheless, this is an insider's view of, and aspiration for, the organisation. What, in effect, is the impact of this organisation within the framework of basic problems that Israel as a nation is faced with today, is unknown to us. The author admits that it would be difficult for him to be objective. But, within the limitations of one who is himself involved, he has tried to give us a vivid picture of the experience of building an organisation.

In the final part of this book, the author seeks to draw out implications for the Israelis and for the Diaspora Jews in terms of the potential power of social action and grass-roots organisations. According to him, social action groups can work with governments to alter social conditions. This seems a difficult proposition, at least in the Indian context, where government interests do not always reflect the interests of the people. Possibly, within the context of Israel such a polarisation between the vested interests of the politicians and the real needs of the people does not exist. He also foresees that, unless backed by

non-governmental funds, Israeli community organisers must, at present, be prepared for increased pressures from the municipalities that employ them.

However, the author sees tremendous hope in the capacity of Israeli citizens to take active part in the affairs of the country. He makes a fervent plea to the Diaspora Jews to devise ways of disbursing funds for Israel's struggle against her social problems. He indicates how to become involved in the struggle itself, suggesting that the ultimate form of participation is immigration, for according to him, 'immigration is still Israel's lifeblood'.

This book is written with a nationalistic fervour and a deep concern for the development of Jews as a community. The author has two clear messages to communicate: one, the integration of Jews and their active involvement in national development; and second, the encouragement of the participation of the Diaspora Jews in the problems and affairs of Israel. Written in a lucid style, the book, although not directly relevant to the Indian context, is readable and engaging.

—NAFISA G. D'SOUZA

למען שינוי חברתי

מאת הרצל ובלפור חקק

ביקורת על הספר:

"טוענים ומוחים" (תחזית עתידם של ארגונים וולונטרים בישראל), מאת פרופ' אליעזר יפה, הוצאת הועד היהודי האמריקני והמכון ע"ש גיורא יוספטל לשירותי רווחה חברתית. ירושלים 1984

האתוס היהודי לאורך הדורות היה אתוס חברתי – וולונטרי. אי אפשר להסביר את התופעה של הקהילה היהודית ללא אתוס זה. רק כך ניתן היה לקיים בית יהודי בתוך הנכר, "אוטונומיה יהודית" שיש בה הרבה כוח פנימי בגלל היסוד החזק של הערכות ההדדיות.

הציונות, עם כל נסיונה הראשוני למרוד ביהדות, ינקה מהיהדות מטען רב: עצם החלום לשוב לציון יצוק בכל המורשת היהודית, ובאורח פראדוקסלי דווקא הציונות, שנישאה בראשיתה בעיקר ע"י הזרם החילוני, מימשה חלום זה. גם השיבה לשפה העברית, כמו גם הדגש על "שליטת חגולה", היו מטענים גנטיים ששמרו על הרציפות היהודית. יסוד נוסף שאנו נוטים להשכיח אותו הוא האתוס הוולונטרי, שהציונות טיפחה והעצימה אותו.

האתוס הציוני החלוצי נתן אמנם ביטוי לערכות ההדדיות, אך נשען בעיקרי על רצונו של היחיד. כך צמחה דמותו של "החלוץ", וכך קמו תנועות חברתיות שביטאו באורח מעשי את ערך האחריות של היחיד לחברה הסובבת אותו, לעצמו. אתוס זה התפורר, לצערנו, עם קום המדינה.

הקמת המדינה יצרה את הצורך לפקח על כל המסגרות והארגונים, ובקצרה: למשול. ראש הממשלה הראשון, דוד בן גוריון, נשא ברמה את דגל הממלכתיות, ובעיקביות הוא יישם אותה בכל המערכת החברתית והשלטונית: בחינוך, בהתיישבות, בשירותים הדתיים והחברתיים וכו'. כך בא הקץ על כל התנועות החברתיות הוולונטריות, והאחריות כולה עברה מן היחידים אל המדינה. אך בכך לא נשלם התהליך. פרופ' אליעזר יפה סוקר בספרו את ההתפתחות שחלה החל משנות השבעים ואילך. במחקרו הוא מצביע על כך, שבעשור האחרון הולכת ומעמיקה הפעילות האזרחית בישראל. לדבריו יש בכך "ביטוי

לציפיות עמוקות שלא מולאו לאותות יאוש ואכזבה ולמסורת של ערכות הדדיות ועזרה לזולת שזנחה". אחת מאבני הדרך החשובות במפנה זה היא הופעתם של "הפנתרים השחורים" ב-1971. מאבקם קלל את הדרך להקמת "וועדת ראש הממשלה לילדים ונוער במצוקה" (1972), ולמודעות ציבורית חריפה לבעייה החברתית – המחאה העדתית של הפנתרים לבשה עם השנים צביון מיליטנטי: "עולי ארצות המזרח ביטאו בה את דרישתם לשוויון זכויות והזדמנויות בחברה מערבית, הנשלטת ע"י זרמים אשכנזיים... הם דחו את רעיון ההתמזגות המוחלטת בתרבות החברה האשכנזית השלטת ודרשו לשמור על "יחודם התרבותי והחברתי בחיי האומה" (עמ' 8).

פרופ' יפה סוקר שלושה סוגי התערבות ומעורבות של היחיד החותר לשינוי חברתי: א) "הפעלה חברתית": נסיון להשפיע על מדיניות, על חקיקה ועל חלוקת המשאבים. גיוס דעת הקהל נעשה באמצעות הפגנות, שביתות-שבת ומאבק אלים. ב) עבודה קהילתית: זו דרכם של העובדים הסוציאליים המתווכים בין קבוצות המצוקה ובין הממסד. ג) פעילות התנדבותית: זהו בעצם המשך למסורת הוולונטרית שרווחה בקהילות הגולה.

בפרק השני בספרו מביא פרופ' יפה תחזית לשנות השמונים. בין השאר הוא צופה "פעולות תקיפות ואלים מצד הקבוצות המקופחות" (עמ' 20). הפרק השלישי עוסק באנטומיה של ארגון זהב"י, וזהו פרק מאלף על צמיחתו של ארגון אזרחים ממש "מלמטה" ועל השפעתו נכוחו – הפרק האחרון נקרא "תכנית פעולה למנהיגים בישראל ובתפוצות". פרופ' יפה מעלה לקחים בעניין המעורבות האזרחית וסוקר דרכים להגברת כוח ההשפעה של יחידים על השלטון ועל המדיניות.

זהו ספרון צנום (56 עמ'), אך חשיבותו רבה לאותם אנשים המייחסים עדיין חשיבות לאכפתיות אזרחית.

